

TÜRI VALLAVALITSUS

Justiitsministeerium
info@just.ee

Kuupäev digitaallkirjas nr 21.3-4.1/256

Haldusmenetluse seaduse § 101 lõike 4 rakendamisest

Tulenevalt märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse §-st 5 palun Justiitsministeeriumi seisukohta haldusmenetluse seaduse (HMS) § 101 lõike 4 rakendamise kohta.

HMS § 101 lõike 4 sätestab, et **piiritlemata arvu juhtumeid reguleeriv haldusleping jõustub määruse jõustumiseks ettenähtud korras.**

HMS § 93 lõike 2 ning kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 23 lõike 1 ning § 31 lõigete 1 ja 4 koosmõjust tulenevalt avaldatakse kohaliku omavalitsuse organite ehk volikogu ja valitsuse määrused Riigi Teatajas ning need jõustuvad kolmandal päeval pärast kehtivas korras avaldamist, kui seaduses või määrukses endas ei ole sätestatud hilisemat tähtpäeva.

Riigi Teataja seaduse (RTS) § 2 lõike 5 sätestab, et Riigi Teataja neljandas osas avaldatakse valla- ja linnavolikogu ning valla- ja linnavalitsuse määrused. Ka RTS muudest sätetest¹ tulenevalt avalikustatakse Riigi Teatajas nii alg- kui terviktekstidena kohaliku omavalitsuse üksuste puhul ainult volikogu või valitsuse **määrused**.

Justiitsministri 22. oktoobri 2012 määrus nr 52 „Kohaliku omavalitsuse üksuse aktide Riigi Teatajas avaldamiseks esitamise kord“ reguleerib kohaliku omavalitsuse üksuse selliste aktide avaldamiseks esitamist, mille avaldamine on ette nähtud Riigi Teataja seadusega, ehk siis ainult kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu ja valitsuse määruste Riigi Teataja avaldamiseks esitamist.

Erinevalt kohaliku omavalitsuse üksuse antavatest aktidest sätestab RTS § 2 lõike 2 punkt 6, et Riigi Teatajas avaldatakse muu hulgas ka ministeeriumi, Riigikantselei ja teiste riigiasutuste sõlmitud piiritlemata arvu juhtumeid reguleerivad halduslepingud.

Türi vald on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadusest tuleneva volitusnormi alusel sõlmimas piiritlemata arvu juhtumite reguleerimiseks teise kohaliku omavalitsusega halduslepingut (alus ÜVVKS § 16 lg 3). Lepingudokumendi vormistamisel tekkisid küsimused lepingu kehtima hakkamisest. Lähtuvalt HMS § 101 lõikest 4 ning arvestades HMS § 93 lõiget 2 ning KOKS § 23 lõiget 1 ja § 31 lõikeid 1 ja 4 saaks ÜVVKS § 16 lõike 2 alusel sõlmitav haldusleping hakata kehtima (jõustuda) kolmandal päeval pärast halduslepingu Riigi Teatajas avaldamist (kui lepingus ei ole märgitud hilisemat kuupäeva).

¹ RTS § 3 lg 1 p 6; § 9 lg-d 2 ja 3; § 14 lg 1.

Kuna selliste halduslepingute (sh halduskoostöölepingute), mille poolteks on kohalikud omavalitsused või kohalik omavalitsus ja eraõiguslik juriidiline isik Riigi Teatajas avalikustamise praktika varasemalt puudus ega ole ka kohaliku omavalitsuse aktide Riigi Teatajas avalikustamist reguleerivate õigusnormidega sätestatud, pöördusin selgituste saamiseks Riigi Teataja väljaandjate poole. Sain vastuseks, et RTS § 2 lõike 6 punkti 2 alusel avaldatakse Riigi Teatajas ainult ministeeriumide, Riigikantselei ja teiste riigiasutuste piiritlemata arvu juhtumeid reguleerivad halduslepingud. Kuna KOVi sõlmitud piiritlemata arvu juhtumeid reguleeriva halduslepingu Riigi Teatajas avaldamist ei ole RTS-s sätestatud, siis neid Riigi Teatajas ei avaldata.

Riigikohtu veebilehel avaldatud kohtupraktika analüüsis² on märgitud, et halduslepingu jõustumine on otseselt seotud lepingu avaldamisega. „*Seadusandja on halduslepingu jõustumise sätete loomisega esile tõstnud vajaduse kaitsta kolmandate isikute õigusi ning avalikkuse huvides sõlmitud halduslepingute kättesaadavust.*“.

Palun Justiitsministeeriumi seisukohta, kas HMS § 101 lõiget 4 saab kohaliku omavalitsuse sõlmitud piiritlemata arvu juhtumeid reguleeriva halduslepingu puhul tõlgendada kohaliku omavalitsuse organite määruste jõustumise tingimustest erinevalt? Teisisõnu – milline on Justiitsministeeriumi seisukoht, millal ning millises korras jõustuvad KOVi sõlmitud piiritlemata arvu juhtumeid reguleerivad halduslepingud olukorras, kus lepingu teiseks pooleks ei ole riiki esindav haldusorgan või asutus?

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Lii Laanemets

Türi vallasekretär

526 5704, Lii.Laanemets@tyri.ee

² Haldusleping Eesti kohtupraktikas; Liina Kanger, Tartu, 2010, lk-d 17 ja 33 https://www.google.com/url?sa=t&rect=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKewjh1InlyuSDAxUSLBAIHUmKCKgQFnoECA4QAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.riigikohus.ee%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2Felfinder%2Fanalyyisid%2F2010%2Fhalduslepingu_analyyis_l_kanger_keeletoiimetatud.pdf&usg=AOvVaw2KPfl0NNQFjScqHP716cb9&opi=89978449